

**Konkurs Historyczny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań prosimy, żebyś zapoznał się z poniższymi wskazówkami:

1. Masz do rozwiązania 30 zadań.
2. Zadania 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 30 to zadania zamknięte. Każde zawiera **4 odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz krzyżykiem. Za każde z tych zadań możesz zdobyć 1 punkt.
3. W przypadku pomyłki błędnej odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.
4. **Zadania 3, 6, 9, 12, 14, 21, 29 to zadania otwarte.** Odpowiedzi na te zadania udzielaj wyłącznie w arkuszu testu. Liczbę punktów, które możesz zdobyć za te zadania podano przy zadaniu.
5. Za rozwiązanie wszystkich zadań możesz otrzymać łącznie **38 punktów**.
6. Uważnie czytaj wszystkie polecenia.
7. Zapisz wszystkie istotne etapy rozwiązania każdego zadania.
8. Pisz tylko długopisem/piórem; nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

1. Wskaż, który w wymienionych poniżej gatunków człowieka żył **naipóźniej**.

A – homo habilis.

B – homo neanderthalensis.

C – homo erectus.

D – człowiek zręczny.

2. Według religii żydowskiej, Jahwe nakazał osiedlić się Żydom na pewnym obszarze.

Wskaż, **błędna** nazwę tego obszaru.

A – ziemia obiecana.

B – ziemia Kanaan.

C – Palestyna.

D – ziemia Jehowy.

3. Każdy z bogów greckich miał swój atrybut, np. bogini Nike była przedstawia jako kobieta ze skrzydłami z gałązką oliwną w ręku. Podaj jeden odpowiedni atrybut bogów wymienionych poniżej. [3 pkt.]

Zeus -

Posejdon -

Atena -

4. Przeczytaj poniższy tekst i wskaż, kto był jego autorem.

Chociaż senat i lud rzymski zgodnie domagali się, aby mnie jednemu dać nadzór nad prawami i obyczajami z władzą niczym nieograniczoną, nie przyjąłem żadnego urzędu ofiarowanego mi wbrew tradycjom ojczystym [...]. Pierwszym w senacie byłem aż do tego dnia, kiedy to pisałem, przez lat czterdzieści. [...] Za szóstego i siódmego konsulatu, kiedy ukończyłem wojny domowe, oddałem rzeczpospolitą w ręce senatu i ludu rzymskiego. [...] górowałem nad wszystkimi dostojeństwami, ale władzy nie miałem wcale więcej, aniżeli ci, którzy byli moimi kolegami w urzędzie.

A – Juliusz Cezar.

B – Oktawian August.

C – Marek Antoniusz.

D – Konstantyn Wielki.

5. Przyjrzyj się poniższemu wizerunkowi mozaiki i wskaż, z jakiego kręgu kulturowego ona pochodzi.

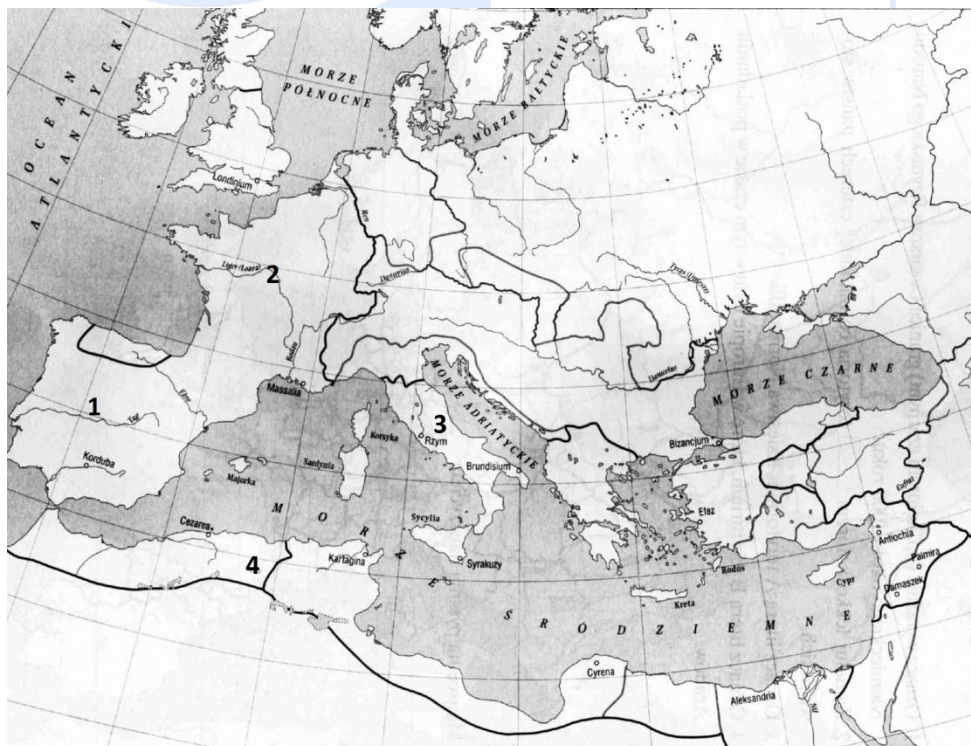
A – kultura arabska.

B – kultura wczesnochrześcijańska.

C – kultura rzymska.

D – kultura grecka.

6. Do upadku państwa zachodniorzymskiego przyczyniła się m.in. inwazja plemion germańskich, które na gruzach imperium rzymskiego stworzyły swoje państwa. Na podstawie mapy przyporządkuj odpowiednim cyfrom nazwy plemion germańskich, które w danym miejscu miały swoje siedziby. [4 pkt.]

- 1 -
2 -
3 -
4 -

7. Pierwszy okres w dziejach Cesarstwa Rzymskiego, odnowionego przez Ottona I w 962 r., w którym panowali władcy z dynastii Ludolfingów, nazywany jest potocznie „cesarstwem Ottonów”. Wskaż, który z wymienionych poniżej władców panował w nim **najpóźniej**.

A – Henryk II.

B – Otton III.

C – Otton II.

D – Henryk Ptasznik.

8. Religia chrześcijańska i Kościół odgrywały w średniowiecznej Europie wielką rolę. Wskaż wydarzenie, które miało miejsce **najwcześniej**.

A – chrzest Chłodwiga.

B – powstanie państwa kościelnego.

C – chrzest Mieszka I.

D – działalność Cyryla i Metodego – patronów Europy.

9. Podaj, jaka była różnica między systemem feudalnym w średniowiecznej Anglii po 1066 r., a średniowiecznymi ziemiami francuskimi. [2 pkt.]

.....
.....
.....
.....

10. Wskaż, które z poniższych twierdzeń **błędnie** charakteryzuje wojny toczne przez Bolesława Chrobrego.

A – Bolesław Chrobry zdobył Kijów i przyłączył do Polski Grody Czerwieńskie.

B – Bolesław Chrobry zakończył wojny z Niemcami w wyniku pokoju w Budziszynie w 1018 r.

C – Bolesław Chrobry przejściowo podporządkował sobie Czechy, a do swojej śmierci zachował władzę na Morawach.

D – Bolesław Chrobry za zgodą Ottona III podporządkował sobie Miłsko i Łużyce.

11. Wskaż prawidłowy tytuł poniższej mapy.

- A – Kraków przedkolacyjny z początków XII w.
- B – Plan Kazimierza z przyległymi ośrodkami w XI w.
- C – Kraków w połowie XIV w.
- D – Miejsca zbiorowych mogił zabitych mieszczan krakowskich w wyniku represji Władysława Łokietka po buncie wójta Alberta w roku 1334 r.

12. Szkocki historyk Angus Konstam opisał początek pewnych wydarzeń. Napisz ich nazwę i podaj stulecie, w którym się one rozpoczęły.

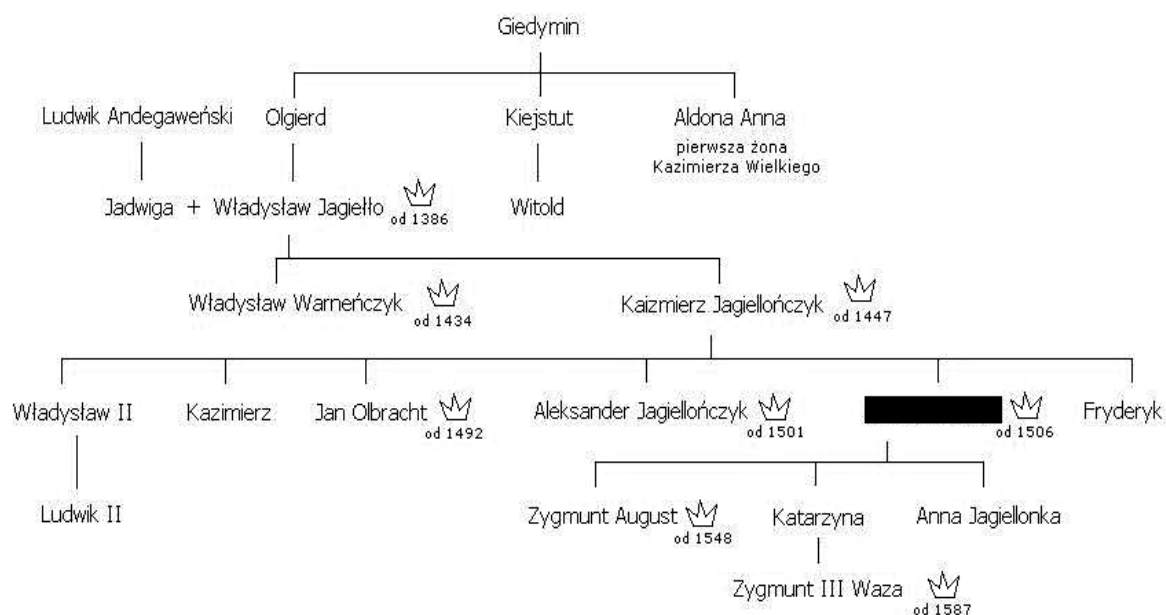
Poganie byli prawdziwymi wrogami. Wojna z nimi stanowiła wojnę sprawiedliwą. Ci, którzy będą zabijać muzułmanów, nie tylko uzyskają odpuszczenie wszelkich grzechów, lecz również błogosławieństwo. Walka z muzułmanami stała się dowodem pobożności. Papież kierował swój apel do możnych pożądanymi posiadłościami ziemskimi i zachęcał ich, aby szukali bogactw poza ziemiami chrześcijan. Wzywał rycerzy, aby zdali rachunek ze swoich grzechów, a następnie zostali „rycerzami Chrystusa”. Śmierć na polu walki przyniesie im zbawienie, a zwycięstwo sprawi, że „posiadłości waszych wrogów staną się wasze”. Papież świetnie znalazł swoich słuchaczy, kierując do nich apel, w którym perspektywa wiecznego zbawienia łączyła się z nadzieją na zdobycie bogactw materialnych. Wyprawa musi zakończyć się powodzeniem, ponieważ „Chrystus będzie waszym chorążym”. Zebrany papież udzielił odpustu zupełnego, a wszystkim, którzy zgłosili swój udział, przypiął do prawego ramienia biały krzyż na znak, iż są „rycerzami Chrystusa”. [2 pkt.]

.....W.

13. Wskaż, które z wymienionych wydarzeń **nie** miało miejsca podczas panowania Kazimierza Wielkiego.

- A – pokój Kaliski.
- B – przyłączenie Rusi Halickiej.
- C – założenie Akademii Krakowskiej.
- D – synod w Łęczycy.

14. Przeanalizuj poniższą tablicę genealogiczną dynastii Jagiellonów i napisz, jaki polski władca został na niej zaczerpnięty. [1 pkt.]

15. Wskaż, jakiej ziemi **nie** otrzymała Polska w wyniku II pokoju w Toruniu.

- A – Warmia.
- B – Mazury.
- C – Pomorze Gdańskie.
- D – Ziemia Michałowska.

16. Poniższa ilustracja przedstawia ratusz w Poznaniu, wskaż w jakim stylu go zbudowano.

- A – styl gotycki.
- B – styl renesansowy.
- C – styl barokowy.
- D – styl wielkopolski.

17. Wskaż **błędnie** zestawioną parę, złożoną z wielkiego europejskiego odkrywcy i jego odkrycia.

- A – Ferdynand Magellan – Azory.
- B – Bartłomiej Dias – Przylądek Burz/Przylądek Dobrej Nadziei.
- C – Vasco da Gama – morska droga do Indii.
- D – Krzysztof Kolumb – ujście Orinoko.

18. Przeczytaj i przeanalizuj poniższy fragment pokoju augsburskiego z 1555 r. i wskaż, jaką zasadę on wprowadzał.

„My, Ferdynand, (...□) oznajmiamy wszem wobec: (□...)

2. Ustanawiamy zatem, rozporządzamy, chcemy i rozkazujemy, aby odtąd nikt (...□) z jakichkolwiek przyczyn (□...) z drugimi nie spierał się, nie wojował, ale tylko jedna strona (stan) drugą powinna pozostawić przy następujących religijnych i ogólnych postanowieniach ułożonego pokoju powszechnego.

3. Nie ma też Cesarzski Majestat, My, ani elektorowie, ni książęta, ni stany świętego państwa, prześladować żadnego stanu państwa z powodu (wyznawania) konfesji augsburskiej, ani inną drogą od tej religii wyznania augsburskiego, wiary, obrzędów kościelnych, zarządzeń i ceremonii (nie ma) odrywać, lecz tylko ma pozostawić w spokoju przy tejże religii.

4. W zamian zaś stany, które należą do wyznania augsburskiego, w równej mierze mają pozostawić bez nagabywania przy ich religii rzymski Majestat Cesarzski, Nas i elektorów, książąt i inne stany państwa świętego, które stoją przy starej religii.

A – mieszkańcy Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego mają pełną swobodę wyznania.

B – mieszkańcy Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego muszą powrócić do katolicyzmu.

C – mieszkańcy Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego muszą przyjąć luteranizm.

D – mieszkańcy Świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego muszą mieć to samo wyznanie, jakie ma władca danej ziemi.

19. Król Zygmunt August chcąc przymusić posłów litewskich do zaakceptowania unii realnej, w 1569 r. włączył do Korony niektóre ziemie Wielkiego Księstwa Litewskiego. Wskaż, które z wymienionych ziem **nie** zabrał wówczas Litwie.

A – Polesie.

B – Podlasie.

C – Wołyń.

D – ziemię kijowską.

20. Wskaż, co **nie** było kompetencją sejmu walnego w Rzeczypospolitej po 1569 r.

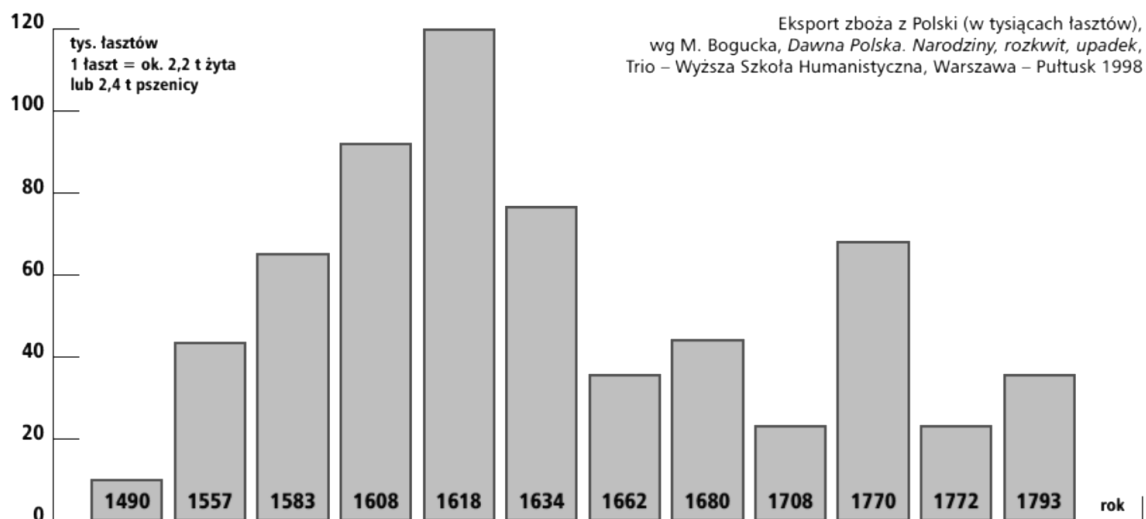
A – wymiar podatków.

B – wybór interrexu.

C – decydowanie o wojnie i pokoju.

D – wysyłanie posłów za granicę.

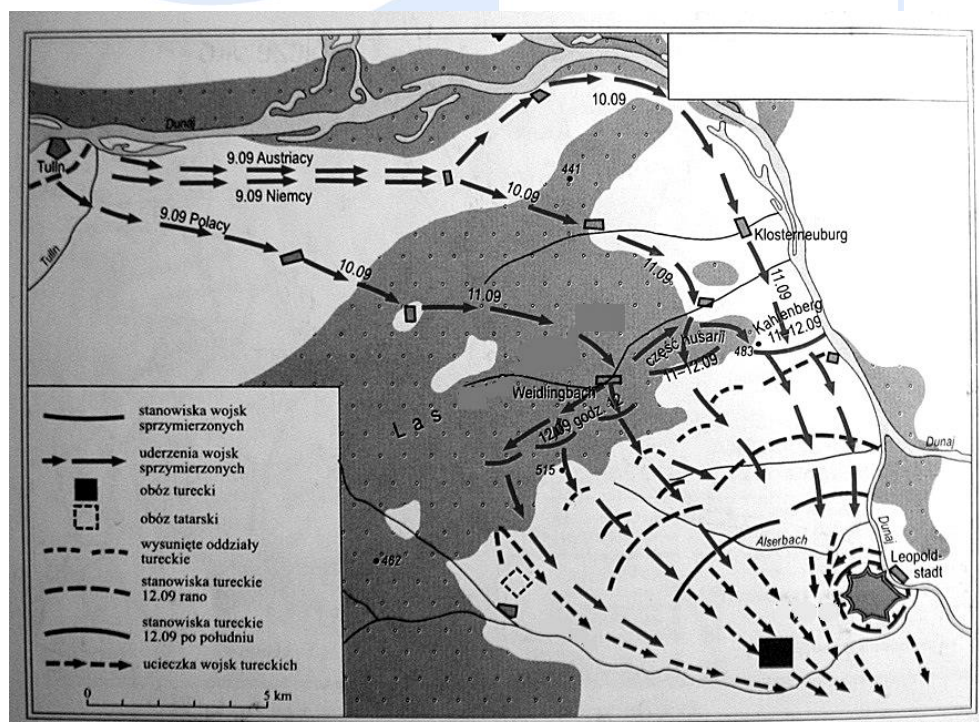
21. Dokonaj analizy poniższego wykresu dotyczącego eksportu zboża z Polski i wyjaśnij, dlaczego w końcu XV w. wartość eksportu zdecydowanie wzrosła, a ~~dlaczego~~ w pierwszej połowie XVII w. zaczęła gwałtownie maleć? [2 pkt.]

W końcu XV w. wartość eksportu polskiego zboża wzrosła, ponieważ

W pierwszej połowie XVII w. wartość eksportu polskiego zboża zaczęła maleć, ponieważ ...

22. Z poniższego planu siedemnastowiecznej bitwy usunięto pewne nazwy geograficzne. Dokonaj analizy tego planu i wskaż, jaką bitwę on przedstawia.

- A – bitwa nad Dunajem 1601 r.
B – bitwa pod Wiedniem 1683 r.
C – bitwa pod Cecorą 1620 r.
D – bitwa pod Kircholmem 1605 r.
23. Wskaż autora idei trójpodziału władz państwowych, powstałej w epoce oświecenia.
A – Charles Louis de Montesquieu.
B – Jean-Jacques Rousseau.
C – Voltaire.
D – Victor Marie Hugo.
24. Wskaż wydarzenie **naipóźniejsze**.
A – koronacja Stanisława Augusta Poniatowskiego.
B – drugi rozbiór Polski.
C – uchwalenie Konstytucji 3-go Maja.
D – zawiązanie się konfederacji targowickiej.
25. Wskaż, którego państwa dotyczyła blokada kontynentalna, ogłoszona przez Napoleona w 1806 r.
A – Rosji.
B – Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.
C – Prus.
D – Wielkiej Brytanii.
26. Podczas kongresu wiedeńskiego, delegacja każdego państwa była reprezentowana przez władców, ministrów spraw zagranicznych lub dyplomatów. Wskaż **błędnie** przyporządkowaną parę, łączącą państwo ze swoim przedstawicielem.
A – Rosja – Aleksander I.
B – Prusy – Klemens Metternich.
C – Wielka Brytania – Robert Stewart Castlereagh.
D – Francja – Charles Maurice Talleyrand.
27. Stopień mechanizacji pracy na roli, świadczy o nowoczesnym rolnictwie. Dokonaj analizy poniższej tabeli i wskaż, która część z ziem polskich pozostających pod zaborami miała najsłabiej unowocześnione rolnictwo u progu XX w.

Ilość hektarów ziemi ornej:	Wielkopolska rok 1907	Królestwo Polskie rok 1910	Galicja rok 1902
na 1 młockarnię	21	94	377
na 1 siewnik	77	3 167	15 643
na 1 żniwiarkę	250	1 477	29 996

źródło: J. Łukasiewicz, *Drogi rozwoju rolnictwa*, w: *Polska XIX wieku*, red. S. Kieniewicz, Warszawa 1986, s. 38

A – zabór pruski.

B – zabór rosyjski.

C – zabór austriacki.

D – ziemie Królestwa Polskiego podporządkowane Rosji.

28. Wskaż, który z wymienionych poniżej nurtów ideologicznych pojawił się w Europie przed 1848 r.

A – konserwatyzm.

B – anarchizm.

C – feminizm.

D – komunizm.

29. Podaj nazwę sojuszu zawartego w latach 1892-1907 między Rosją, Francją i Wielką Brytanią. [1 pkt.]

30. Na przełomie XIX i XX w. pojawiło się pojęcie „kultura masowa”, związane z wykorzystaniem czasu wolnego. Wskaż, jaki element ówczesnej rozrywki, nie wchodził w zakres tego pojęcia.

A – kino.

B – widowiska sportowe.

C – opera.

D – ogrody zoologiczne i botaniczne.